

Tito

ingante Pabodo cadota ante nänö yewæmongainta

Tito ingante Pabodo yewæmongampa

1 ¹Botö Pabodobo inömo imopa. Wængongui ingante në cæbo iñömote Itota Codito, Bitö Wængongui nänö në apænte æninäni inänite apænebi eñencædänimpa, ante da godongä ate botö tömengä nänö në da godongaïmo imopa. Tömengä, Tömënanï botö imote nani wede pönëno ante godömenque wede pöncædänimpa, ante cæcæbiimpa, ante da godongä gotabopa. Ayæ, Wængongui näwangä nänö angainö ante eñente entawëninque tömënanï tömengä ayongä waa cæte quëwencædänimpa, ante cædinque Itota Codito botö imote da godongä godïmo imopa. ²Edæ, Ìncayæ ate mönö wænämaï quëwenguïno gocæmöimpa, ante eñëninque pöncædänimpa, ante Wængongui në babæ änämaï inongä inte wëenëñedë inguipoga badönämaï iñedë iïmaï angacäimpa. Mïni wænämaï quëwenguïmämo ante pönömo æninque mïnitö wæætë wantæpiyæ cöwë quëwencæmïnimpa, ante cægacäimpa. ³Mänömaï cædinque tömengä, Ìiñedë cæcæboimpa, ante nänö angaiñedë iinque bayedë tömengä nänö angainö ante edonque pönï odömonte apænegacäimpa. Edæ, Quëwencæmïnimpa, ante mönö imonte në Ængaingä inte Wængongui mäninö nänö angainö ante, Bitö odömonte apænebi eñencædänimpa, ante botö imote angä eñëñömote da godongä godïmo imopa.

⁴Tito eñëmi. Bitö acæbiimpa, ante yewæmömopa. Edæ godongämæ mönö wede pönëno ante apænebo në eñëmi inte bitö Itota Codito quimi badinque botö näwä wëmi bai inömi imipa. Ìninqe botö, Mæmpo Wængongui tönö Itota Codito mönö imonte në Ængaingä tönö waadete pönö cæda ate bitö gänë entawencæbiimpa, ämopa.

Cædeta nani änöwænë iñömö Tito nänö cædö ante

⁵Cædeta nani änöwænë iñömö botö cæquënenö ante wï eyepæ cæbo adinque botö, Bitö godömenque quëwëninque tömänö iinque cæcæbiimpa, ante botö bitö imite emö cæte gotabopa. Adobaï wayömö wayömö nani quëwëñömö godinque bitö botö äninö bai cædinque, Mïni pöncæbo iñöminite iïnäni në aadäni Picænäni bacædänimpa, ante cæcæbiimpa, ante cædinque botö bitö imite mäniñömö emö cæte gotabopa. ⁶Wadäni, Në aacä Picængä wænæ wænæ cæcä ingampa, ante änämaï incædänimpa, ante wææ cædinque në aacä Picængä wæætë waa quëwenguëngä ingampa. Edæ tömengä nänöogænä adodanque në manguiwengä incæcäimpa. Tömengä wëñænäni Itota Codito ingante në pönënanï incædänimpa. Ayæ tömënanï inänite adinque, Babæidi bai quëwënanï inänipa, ante ayæ, Eñënanämaï cæte quëwënanipa, ante wadäni änämaï incædänimpa, ante në aacä Picængä iñömö wææ aacæcäimpa.

⁷Mönö pönencabo iñomonte në aacä ingante Wængongui, Botö cædö ante cæcæbiimpa, ante pönö angä eñëninque tömengä Wængongui beyæ ante në cæcä ingampa. Ìninqe waodäni, Në aacä wënæ wënæ cæcä ingampa, ante änämaï incädänimpa, ante wææ cædinque në aacä wæætë cöwë waa quëwenguëngä ingampa. Wadäni tömengä ingante apænedäni incæ tömengä wæætë, Botö ædö cæte eñenguimoo, ante änämaï incæcäimpa. Tömengä wii quingæ piinte bacæcäimpa. Tömengä ti nämæ në nanguï bewengä inämaï incæcäimpa. Tömengä piyænë cæcä incæcäimpa. Babæ cæbo incæte godonte näni æinta cöwë godömenque æncæboimpa, ante wadäni näni pönëwënonque ante në aacä iñömö mäninö ante pönënämaï incæcäimpa. ⁸Wadäni inänite, Botö oncönë pö cæedäni, ante cöwë në watapæ angä incæcäimpa. Ayæ, Quinö waa impa, ante mäninonque cæinengä incæcäimpa. Nöinö cæcäimpa, ante pönëninque nämä wææ ante cæcä incæcäimpa. Wængongui nänö cædö ante cöwë cædongä inte në aacä wæætë nämä wææ äninque nämä nänö cæinëwënö ante cædämaï incæcäimpa.

⁹Ayæ adobaï Wængongui nö pönï nänö angainö ante möni odömonte apænegainö bai adobaï entawëninque tömengä ñimpo cædämaï quëwenguëngä ingampa. Edæ mönö pönencabo iñomonte tömengä ædæmö apænedinque nö pönï mönö odömonte apænedö ante odömonte apænegacäimpa. Tömengä odömonte apænegä eñëninque pancadäniya, Baa ante wadö änäni incæ tömengä wæætë tömënanï inänite, Mäninö ante mini odömonte apænedinö wapiticæ i apa quëwëminii, ante në aacä inongä inte wææ ancæcäimpa, ämopa.

¹⁰Edæ në odömonte apænedäni inänite, Mönitö eñënämaï cæinëmönipa, ante në änäni tæiyænäni inänipa. Tömënanï iñömö önonquedö ante tedewënonäni inte, Wadäni oda cæcædänimpa, ante në cædönäni

inänipa töö. Pancadäniya, Mönö ëö togænte quëwengäeimpa, ante në pönënanï näni cæcabo iñömö godömenque nanguï pönï mänömaï babæ cæte quëwënanipa. ¹¹Tömënanï, Babæ cæmöni incæte mönitö odömonte apænedö beyænque godonte näni æinta cöwë æncæmönimpa, ante pönente cædänipa. Mönö odömonte apænedämaï ingüënenö ante odömonte apænedäni eñëninque në eñënanï pancadäniya tömënanï näni godongämæ quëwencabo tönö oda cæte wädänipa cæbii. Edæ mäninö tömënanï babæ cæte näni odömonte apænewënö ante odömonte apænedämaï incädänimpa, ante bitö, Apocænë ingüenë quëwëedäni, ante wææ ante cæquënëmi iimpa.

¹²Edæ Cædetabæ iñömö näni quëwencabo incæ adocanque tömënanï wængonguiidi beyæ në apænegäcä iñömö iïmaï ante apænegacäimpa. “Cædetabæ quëwënanï iñömö cöwë babæ ante quëwënanï inte babæidi bai wiwa cædänipa. Tömënanï wæntæye inäni incæ cæowæodäni inte cænänipa töö.” ¹³Mäninö ante tömengä nänö angainö näwangä ante impa. Ìninqe Itota ingante në pönënanï incæ oda cæte wädäni adinque bitö, Nö pönënanï incädänimpa, ante tömënanï inänite nanguï ancæbiimpa. ¹⁴Ayæ, Oodeoidi dodäni näni önonquedö ante angainö ante pönënämaï incädänimpa, ante bitö tömënanï inänite nanguï ancæbiimpa. Ayæ wadäni Wængongui näwangä nänö angainö ante Baa ante eñënämaï inönäni incæ wadö ante wææ änewëñönäni bitö wæætë në pönënanï inänite, Mäninö tömënanï näni wææ änewënö ante minitö eñente cædämaï iedäni, ante nanguï ancæbiimpa, ämopa.

¹⁵Edæ në waëmö entawente quëwënanï ininqe edæ tömënanï ayönäni quincöomë i incæ tömancoo edæ waëmoncoo imaimpa. Wadäni guiquënë në wentamö entawente quëwënanï inte Itota ingante pönënämaï inäni ininqe edæ tömënanï ayönäni quincöomë i incæ tömäancoo edæ

wīi waëmoncoo imaimpa. Ìnæmpa adodāni nāmā nāni apænte pönönö incæ wentamö entawente quëwënāni inte tömënāni nāni ocaidë pönönö adobaī wentamö encadāni inānīpa töö. ¹⁶Ìnāni ìñömö Wængonguī ingante, ate baī pönëmōni imōnīpa, ante ānāni incæte tömënāni cædö beyænque, Ìināni Wængonguī ingante nē Baa ānāni inānīpa, ante edonque pōnī bapa. Mānīnāni Wængonguī ingante ëñënāmaī cædōnāni inte edæ mönō waa cæquëñënō ante ædö cæte cæquīnānīi. Ìnīnque tömënāni mönō nē baacā baī inōnāni inānīpa.

Nö pōnī mönō odōmonte apænedö

2 ¹Bitö wæætë nö pōnī mönō odōmonte apænedö ante odōmonte apænecebiimpa. ²Onguīñænāni picænāni inānite iīmaī ante odōmonte apænebi ëñencædānīmpa. Tömënāni tī nāmæ nanguī bete quidi quidi dowænte badāmaī incædānīmpa. Waodāni mönitö imōnite waa acædānīmpa, ante onguīñænāni picænāni ìñömö nē eyepæ cæte quëwenguënënanīmpa. Nōinö cæcæīmpa, ante pönëninque nāmā wææ ante cæte quëwencædānīmpa. Itota ingante mönō pönönö ante waodāni inānite mönō waadete pönönö ante tömënāni nöingā cædinque quëwencædānīmpa. Wæntædāmaī inte ee mönō cædö ante tömënāni adobaī nöingā cædinque quëwënāni incædānīmpa, ante bitö odōmonte apænebi ëñencædānīmpa, āmopa.

³Ayæ onquiyænāni picænāni inānite adobaī iīmaī ante odōmonte apænebi ëñencædānīmpa. Tömënāni, Wængonguī nānō angainö baī mönō tæiyæ waëmö entawengæīmpa, ante quëwencædānīmpa. Wadāni inānitedö ante babæ ānāmaī incædānīmpa. Wadāni nanguī yowepæ wædænque tī nāmæ biinömæ nāni āmæ ante, Beboe beboe, ante nē bedāni baī iīnāni ìñömö adobaī cæte quëwënāmaī incædānīmpa. Adodāni, Quīnō waa impa, ante mānīnō ante odōmonte apæneceadānīmpa, ante

bitö onquiyænāni picænāni inānite odōmonte apænebi ëñencædānīmpa, āmopa.

⁴Mānōmaī cæte quëwënāni inte tömënāni wæætë onquiyænāni wīi picænāni inānite, iīmaī cædāni, ante ānīnque, Mīnitö nānōögæidi inānite waadete pönëninque mīnitö wëñænāni inānite adobaī waadete pönente quëwëedāni, ante odōmonte apænedāni ëñencædānīmpa. ⁵Ayæ adobaī onquiyænāni wīi picænāni inānite odōmonte apænedīnque, Nōinö cæcæīmpa, ante pönëninque mīnitö nāmā wææ ante cæte quëwencæmīnīmpa. Mīnitö oncönë mīni cæquëñënō cōwë cædinque wadāni inānite ædæmō cæte quëwencæmīnīmpa. Ayæ, Mīnitö nānōögæidi nāni ānō ante ëñente cædāni, āmi ëñente odōmonte apæneceadānīmpa. Edæ onquiyænāni picænāni mānōmainö ante odōmonte apænedāni ëñëninque onquiyænāni wīi picænāni wæætë waa cæte quëwënāni adīnque wadāni Wængonguī nānō angainö ante ædö cæte, Wënæ wënæ impa, ante babæ anguīnānīi.

⁶Onguīñænāni wīi picænāni ināni ìñömö adobaī tömënāni, Nōinö cæcæīmpa, ante pönëninque nāmā wææ ante cæte quëwencædānīmpa, ante ædæmō apænebi ëñencædānīmpa. ⁷Bitö tömënāni beyæ ante, Botö cæbaī tömënāni adobaī cæcædānīmpa, ante bitö quīëmë cæbi incæ cōwë waa cæe. Ayæ bitö odōmonte apænedö incæ nöingā ante odōmonte apænedīnque bitö önōneque ānāmaī incæbiimpa. ⁸Ayæ bitö imite nē Baa ante wadö ānāni wæætë mönō imonte ante apænedīnque, Mönitö ædö cæte wënæ wënæ anguīmōnīi, ante wædinque edæ guingo imonte wæcædānīmpa, ante cædinque bitö tömënāni inānite nöingā ante odōmonte apænecebiimpa. Edæ mānōmaī nöinö odōmonte apænebi ëñëninque nē ëñënāni wæætë, Wënæ wënæ odōmonte apænedīnō impa, ante ānāmaī incædānīmpa.

⁹Waodāni inānite ö ænāni ate awëñëidi beyænque cæte nē quëwënāni

bate wæyōnānīte bitō tōmēnāni
 īnānīte īīmaī ante odōmonte apānebi
 ēñencādānīmpa. Edæ tōmēnāni
 awēnēidi nāni ānō ante tōmānō ēñente
 cæcādānīmpa. Adobaī tōmēnāni,
 Mōnitō īmōnīte adīnque awēnēidi
 tocādānīmpa, ante cæcādānīmpa. Ayæ
 tōmēnāni awēnēidi ānāni ēñēnīnque
 wæætēdō wæætē ānāmaī incādānīmpa.
¹⁰ Adodāni īñōmō awēmō ānāmaī
 quēwēnāni inte wæætē, Mōnitō cōwē nō
 ēñente cæmōni īmōnīpa, ante adīnque
 mōnitō awēnēidi wæætē, Waa cæmīni
 īmīnīpa, ante pōnencādānīpa, ante
 nē cādāni īñōmō waa cæcādānīmpa.
 Tōmēnāni quiēmē cādāni incæ cōwē
 waa cādāni adīnque wadāni Wængonguī
 mōnō īmonte nē Ængaingā ingante nāni
 odōmonte apānegainō waa impa, ante
 pōnencādānīmpa, ante bitō nē cādāni
 īnānīte mānōmainō ante odōmonte
 apānecæbiīmpa, āmopa.
¹¹ Edæ waodāni quīnānidō īnāni
 incæte mōnō Mæmpo Wængonguī
 tōmānāni īnānīte waadete pōnō
 cædinque, Botō æmo beyænque
 quēwenguīmini, ante odōmongā
 īnīnque edonque pōnī ba agadānīmpa.
¹² Tōmengā nānō waadete pōnō cædōnō
 ante edonque pōnī adīnque mōnō īīmaī
 ante ēñēmō īmōmpa. Wængonguī
 ingante wapiticæ pōnēnīnque mōnō
 cædō ante mōnō Baa ante ñīmpo cæte
 quēwengæīmpa. Inguipoga ante nāni
 wēnæ wēnæ cæinēwēnō ante mōnō
 Baa ante ñīmpo cæte quēwengæīmpa.
 Ñōwoyedē mōnō, Nōinō cæcæīmpa,
 ante pōnēnīnque nāmā wææ ante cæte
 quēwengæīmpa. Wængonguī ayongā
 waa cæte quēwēnīnque ¹³ mōnō Itota
 Codito nānō pōōnæ watapæ mōnō
 toquiōnæ ante wānō cōmō īmōmpa. Edæ
 Itota Codito adocā mōnō Wængonguī
 mōnō nē tæī pīñænongā īnongā inte
 mōnō īmonte nē Ængaingā ingacāīmpa.
 Tōmengā īñōmō nē ñāō apāite baī
 ēmōnongā inte poncæcāīmpa, ante
 wānō cōmōmpa. ¹⁴ Mōnō wīwa cægāinō
 tōmānō adīnque tōmengā īñōmō, Botō
 æmo beyænque quēwenguīmini, ante

nāmā wepæ godōnīnque wængacāīmpa.
 Ayæ tōmengā, Botō tōmēmo beyæ ante
 mīnitō īmīnīte ñā mēnongate baī
 cæyōmote mīnitō botō quīmīni badīnque,
 Quīnō waa impa, ante cæinente
 bacæmīnīmpa, ante cægacāīmpa.

¹⁵ Ayæ mānīnonque ante odōmonte
 apānedīnque bitō waodāni īnānīte,
 ædæmō apānebi ēñencādānīmpa.
 Wadāni wēnæ wēnæ cādāni īñōnānīte
 tōmēnāni īnānīte, Ædō cæte mānōmaī
 cæmīnīi, ante nangūī ānīnque awēnē
 baī inte apānebi ēñencādānīmpa.
 Bitō īmite, Ædō cæte awēnē baī cæbīi,
 ante piīnte anguīnānīi, ante pōnente
 quēwencæbiīmpa.

**Nē pōnēmō, Quīnō waa impa,
 ante mōnō cæquēnēnō**

3 ¹ Bitō weca nē pōnēnāni īñōnānīte
 do mōnitō angainō nāni ēñēnīnō
 incæ bitō tōmēnāni īnānīte adodō ante
 apānebi ēñencādānīmpa. Nē aadāni
 tōnō gobiedōno beyæ nē ānāni īnānīte
 ēñēnīnque mīnitō tōmēnāni nāni
 ānō ante ēñente cæcæmīnīmpa, ante
 apānebi ēñencādānīmpa. Ayæ, Quīnō
 waa ī, ante mānīnō do cæcæmīnīmpa,
 ante apānebi ēñencādānīmpa. ² Ayæ
 æcāmenque ingante wēnæ wēnæ
 ante babæ ānāmaī incæmīnīmpa.
 Piyænē cæte quēwēnīnque mīnitō
 wadāni tōnō wadodō wadō tedete
 pīināmaī incæmīnīmpa. Waodāni
 tōmānāni īnānīte mīnitō ædæmō
 cæte quēwencæmīnīmpa, ante
 bitō mānōmainō ante apānebi
 ēñencādānīmpa.

³ Edæ wēēnēdē mōnō adobaī ocai
 ōmædæca ingāimō inte ēñēnāmaī cæte
 quēwengamōīmpa. Mōnō wapiticæ
 pōnēnīnque oda cæte quēwengamōīmpa.
 Quiēmē mōnō wēnæ wēnæ cæinēnō
 ante cæte quēwengamōīmpa. Quiēmē
 nāmanque pōnente, Waa tote
 quēwengæīmpa, ante cædinque
 mōnō cōwē ñīmpo cædāmaī inte
 quēwengamōīmpa. Waodāni īnānīte
 cōwē wīwa pōnente quēwengamōīmpa.
 Wadāni godōmenque ēadāni adīnque

godö pīinte agamöimpa. Wadāni mönō imonte pīīñōnāni mönō wacā ingā wacā ingā pīinte quēwengamöimpa.

⁴Incaete mönō Wængonguī mönō imonte, Quēwenguīmīni, ante nē Ængaingā pōninque tōmengā nānō waadete pōnēmāmo ante ayæ tōmengā nānō ædæmō cædōmāmo ante do odōmongacäimpa. ⁵Tōmengā wīi mönō nō cægainō beyænque, Quēwenguīmīni, ante mönō imonte ængacäimpa. Wæætē tōmengā nānō waadete pōnō waa cæinēnō beyænque mönō imonte, Quēwenguīmīni, ante ængacäimpa. Minitō mempoga ēñacæminīmpa, ante Wængonguī mönō mīmō mēnongacä entawēmōmpa. Ayæ Wængonguī mönō imonte æñongā tōmengā Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca pōnō cæcā beyænque mönō mīmō entawente quēwēmōmpa. ⁶Itota Codito mönō imonte, Quēwenguīmīni, ante nē Ængaingā beyænque Wængonguī iñōmō mönō imonte eyepæ pōni pōnō cædinque tōmengā Ōnōwoca ingante angā pō guicā ate entawente quēwēmōmpa. ⁷Īninque Wængonguī waadete pōnō cæcā ate mönō tōmengā ayongā nō cæte quēwengaimō imōmpa. Ayæ tōmengā nānō waadete pōnō cægainō beyænque nē ænguīmō inte mönō, Wænāmaī quēwengæimpa, ante ee pōnente quēwēmōmpa.

⁸Mänōmainō ante nō ante impa. Edæ Wængonguī ingante do pōnēnāni iñōmō, Quīnō waa ī, ante nāni pōnēnonque cōwē cæcædānīmpa, ante bitō mänīnō ante wæætē wæætē adodō ante apænebi ēñencædānīmpa, ämpa. Mänīnō ante waa pōni ī ĩninque tōmānāni beyæ adodō ante waa ingæimpa. ⁹Wæætē, Æbānō ī, ante nanguī wæætēdō wæætē ōnonquedō ante tedewēnāni bai bitō iñōmō tōmēnāni bai tededāmaī incæbiimpā. Dodāni, Æmōnānidō ingaināniī, ante ancaa nāni ānewēnō ante pōnēnāmaī incæbiimpā. Ayæ wæætē godō wæætē godō tedewēnāni ēñēninque bitō wæætē tededāmaī incæbiimpā. Ayæ idægoidi nāni wææ angainō ante godongāmæ wadodō

wadō pīinte tedewēñōnāni bitō iñōmō ĩnāni tōnō tededāmaī incæbiimpā. Edæ mänōmaī nāni tededō iñōmō ōnonque tedete ī ĩninque edæ æcāmenque beyæ waa impa, ante dæ ampa cæbii.

¹⁰Mīni pōnencabo inca adocanque mänōmaī tedewengā beyænque wadāni nānēneto nānēnē godinque wacabo wacabo badāni adinque bitō wæætē nē tedewēnongā ingante adopoque wææ ämi ēñencæcäimpa. Adopoque wææ ämi ate tōmengā ēñēnāmaī inte gomonga adobaī cæte tedewengā adinque bitō tōmengā ingante wæætē wææ ämi wæcæcäimpa. Mänōmaī mempoga wææ ämi ēñēninque tōmengā ñimpo cædāmaī inte gomonga tedewengā ate wædinque bitō tōmengā ingante Baa āninque gomō ae. ¹¹Edæ mänōmaī cædongā iñōmō tōmengā idiquibæ pōnēnongā inte nē wēnæ wēnæ cæcā ingampa. Tōmengā nāmā nānō apænte panguinque mänōmaī cæcampa, ante do ēñēmīpa.

Tito quīnō cæcæcäimpa, ante

¹²Botō cōñædepo iñonte Nincopodi nāni quēwēñōmō quēwencæboimpā, ante pōnentabopa. Īninque Adotēma inca Tiquico inca æcānō bitō weca goquīnaa, ante pōnēninque botō adocanque ingante ämo go pōñongā bitō eyepæ inte botō weca quingæ pōe, ämpa. ¹³Abogado inte nē cæcā Teēna tōnō Apodo gocæ cæyōnate tōmēna nāna goquīnō ante nāna ænguēnēnō wīi eyepæ ēada adinque bitō pædæ godōmi ænte godæ. ¹⁴Mōnō tōnō godongāmæ nē pōnēnāni iñōmō wīi ōnonque cæte quēwencædānīmpa. Wæætē edæ wadāni wīi eyepæ ēadāni adinque tōmēnāni pædæ godōnāni æncædānīmpa, ante cædinque bitō apænebi ēñēninque tōmēnāni wæætē, Quīnō waa ī, ante adinque mänīnonque ante cæte quēwencædānīmpa.

Waa quēwencæmīnīmpa, ante Pabodo yewæmongampa

¹⁵Botō tōnō nē ongōnāni tōmānāni bitō ĩmite, Waa quēwencæbiimpā, ante

apænedånipa, ante botö, Bitö acæbiimpa,
 ante yewæmömopa. Mönitö imönite
 në waadete pönänäni inänite bitö,
 Waa quëwencæminimpa, ante mönitö

beyæ ante apænebi ëñencædånimpa.
 Wængongui minitö tömämäni iminite
 waadete pönö cæcæcäimpa, ante
 mäninque ante botö yewæmömopa.